

РЕЦЕНЗІЯ

*офіційного рецензента, кандидата медичних наук, доцента ЗВО кафедри акушерства та гінекології №2 Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова **Кливака Віталія Васильовича** на дисертаційну роботу аспірантки кафедри акушерства і гінекології №1 Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова **Демянюк Світлани Валеріївни** на тему «**Синдром втрати плода у пацієнток із гемостазіологічними порушеннями: прогнозування та профілактика**», представлену до захисту у разову спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.161, що утворена згідно наказу ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова № 34 від 27 лютого 2026 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М.І. Пирогова протокол № 8 від 26 лютого 2026 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»*

Ступінь актуальності обраної теми. Сучасні уявлення про репродуктивні втрати зміщуються від ізольованого аналізу окремих причин до їх розгляду як прояву комплексних системних порушень. У цьому контексті синдром втрати плода доцільно трактувати як багатофакторний стан, що формується внаслідок взаємодії різних патогенетичних механізмів на різних етапах гестації.

Незважаючи на розвиток сучасних технологій, частота втрат вагітності залишається стабільно високою, а у значної частини пацієнток має рецидивуючий характер, що свідчить про обмеженість існуючих підходів до профілактики.

Важливу роль у цьому процесі відіграють порушення системи гемостазу, які в сучасній інтерпретації розглядаються у тісному зв'язку з ендотеліальною дисфункцією та мікроциркуляторними змінами, що визначають повноцінність

плацентації. Водночас їх клінічна оцінка та значущість окремих маркерів залишаються дискусійними, що ускладнює формування чітких алгоритмів ведення.

У зв'язку з цим актуальним є підхід, спрямований на інтеграцію клінічних і лабораторних даних для обґрунтування індивідуалізованих стратегій прогнозування та профілактики синдрому втрати плода, який висвітлено у дисертаційній роботі Демянюк Світлани Валеріївни, що визначає її своєчасність та актуальність.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Представлена дисертаційна робота виконана на належному науково-методичному рівні та відповідає вимогам, що висувуються до кваліфікаційних наукових праць на здобуття ступеня доктора філософії. Зміст дослідження свідчить про логічну побудову наукового пошуку, чіткість постановки завдань і обґрунтованість обраних підходів до їх вирішення.

Використаний дизайн дослідження характеризується комплексністю та послідовністю, передбачає поєднання різних етапів аналізу клінічного матеріалу із застосуванням сучасних лабораторних і статистичних методів. Отримані результати структуровані, аргументовані та корелюють із даними сучасних наукових джерел.

Публікаційна активність здобувача є достатньою та відповідає встановленим вимогам. Основні результати дослідження відображені у 10 наукових роботах, з яких 5 — у фахових виданнях рекомендованих МОН України, у тому числі 4 — у журналах, що індексуються у міжнародною наукометричною базою Scopus. Додатково матеріали роботи апробовані у 5 публікаціях у збірниках наукових конгресів і конференцій, що свідчить про їх фахове обговорення.

Опубліковані роботи відображають ключові етапи дослідження та його основні наукові положення. У цілому дисертація та публікації автора

характеризуються внутрішньою узгодженістю, достатнім рівнем доказовості та свідчать про самостійність виконаного дослідження.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у поглибленні сучасних уявлень про механізми формування синдрому втрати плода у пацієнток із гемостазіологічними порушеннями та розробці обґрунтованих підходів до його прогнозування і профілактики.

У роботі розширено розуміння ролі взаємодії гемостазіологічних, ендотеліальних і метаболічних змін як єдиного патогенетичного комплексу, що визначає порушення плацентації та розвиток плацентарно-асоційованих ускладнень. Показано, що їх поєднання має більш вагомий вплив на перебіг вагітності, ніж ізольовані порушення.

Обґрунтовано доцільність використання інтегративного підходу до оцінки ризику з урахуванням клінічних, анамнестичних і лабораторних показників, що дозволяє оптимізувати прогнозування синдрому втрати плода.

Запропоновано удосконалений підхід до профілактики, який передбачає диференційований вплив на ключові ланки патогенезу, включаючи корекцію гемостазіологічних і метаболічних порушень та дефіцитних станів, що сприяє покращенню перебігу вагітності.

Основні положення та результати дослідження достатньо повно відображені в опублікованих працях здобувача і відповідають змісту дисертаційної роботи.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Достовірність та наукова обґрунтованість результатів дисертаційного дослідження визначаються чітко спланованою структурою роботи та адекватністю застосованих методичних підходів. Дизайн дослідження передбачав поєднання

ретроспективного та проспективного етапів, що забезпечило послідовність аналізу та можливість верифікації отриманих даних.

На ретроспективному етапі проведено аналіз 166 пацієток, серед яких 83 - із синдромом втрати плода та 83 жінки з фізіологічним перебігом вагітності, що дозволило сформуванню співставні групи та визначити релевантні фактори ризику.

Проспективна частина охоплювала 129 пацієток із обтяженим репродуктивним анамнезом, які були розподілені залежно від ступеня тромбофілічних порушень. У групі низького ризику сформовано дві підгрупи по 40 осіб, тоді як у групі високого ризику — 23 та 26 пацієток відповідно, що забезпечило можливість порівняльної оцінки ефективності різних підходів до ведення.

Методичний інструментарій дослідження включав клінічні, лабораторні та інструментальні методи, що дозволило здійснити комплексну оцінку стану пацієток. Статистична обробка результатів виконана із застосуванням сучасних методів аналізу, що забезпечує їх об'єктивність і надійність. Дослідження проведено з дотриманням етичних принципів.

Отримані дані характеризуються внутрішньою узгодженістю, відповідають поставленим завданням і мають належне статистичне підтвердження. Сформульовані висновки є логічним відображенням результатів дослідження, а практичні рекомендації - обґрунтованими та придатними до використання у клінічній практиці.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Дисертаційне дослідження відзначається цілісністю наукового підходу та відповідністю поставленій меті, спрямованій на оптимізацію прогнозування і профілактики синдрому втрати плода у пацієток із гемостазіологічними порушеннями.

Реалізація дослідження здійснена поетапно - від аналізу факторів ризику на підставі клінічних і лабораторних показників до оцінки ефективності

диференційованих профілактичних заходів з урахуванням ступеня тромбофілічних змін. Такий підхід забезпечив послідовне вирішення поставлених завдань.

Використання комплексу сучасних методів дослідження, включаючи оцінку показників гемостазу, метаболічного статусу та перебігу вагітності, свідчить про адекватність обраної методології та дозволило отримати обґрунтовані результати.

Здобувач продемонструвала здатність до системного аналізу, узагальнення отриманих даних та їх інтерпретації, що відображено у чітко сформульованих висновках і практичних рекомендаціях.

Загалом рівень виконання роботи свідчить про сформованість навичок самостійної наукової діяльності та належне володіння сучасними методологічними підходами.

Теоретичне і практичне значення отриманих результатів дослідження. Результати дисертаційного дослідження мають значущість для розвитку сучасного акушерства та гінекології, оскільки спрямовані на вдосконалення підходів до оцінки ризику та профілактики синдрому втрати плода у пацієток із гемостазіологічними порушеннями.

Теоретичний аспект роботи полягає у розширенні уявлень про патогенетичні механізми даного стану, зокрема щодо взаємодії гемостазіологічних, ендотеліальних і метаболічних чинників у розвитку плацентарної дисфункції.

Практична цінність дослідження визначається обґрунтуванням підходу до стратифікації ризику на підставі сукупної оцінки клінічних і лабораторних показників, що дозволяє індивідуалізувати ведення пацієток. Запропоновані диференційовані заходи підготовки до вагітності з урахуванням тромбофілічних змін, метаболічних особливостей і дефіцитних станів сприяють покращенню перебігу гестації та її результатів.

Дисертаційне дослідження виконано в рамках науково-дослідної теми кафедри акушерства і гінекології № 1 Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова «Прогнозування, діагностика та профілактика порушень репродуктивної функції у жінок та дівчат в сучасних умовах» (№ державної реєстрації: 0122U002435), що підтверджує його відповідність актуальним напрямкам розвитку медичної науки.

Отримані результати доповнюють сучасні наукові дані та можуть бути використані для подальшого вдосконалення персоналізованих підходів у клінічній практиці.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці. Результати проведеного дослідження можуть бути використані у практичній діяльності лікарів акушерів-гінекологів, а також у освітньому процесі закладів вищої медичної освіти при підготовці фахівців.

Визначені у роботі клініко-анамнестичні та лабораторні чинники ризику доцільно застосовувати для удосконалення оцінки перинатального ризику та формування індивідуалізованої тактики ведення пацієнток.

Обґрунтований у дослідженні підхід до підготовки до вагітності, що враховує особливості гемостазу, метаболічний статус і дефіцитні стани, може бути впроваджений у клінічну практику з метою зниження частоти акушерських ускладнень і покращення результатів вагітності.

Використання отриманих даних сприятиме підвищенню ефективності лікувально-профілактичних заходів та розвитку персоналізованого підходу в акушерстві.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності. У процесі аналізу матеріалів дисертаційного дослідження та наукових публікацій здобувача ознак порушення принципів академічної доброчесності не встановлено.

Перевірка рукопису здійснена із застосуванням програмного забезпечення «StrikePlagiarism». Рівень текстової оригінальності становить 94,83 %. Виявлені збіги мають пояснюваний характер і пов'язані з використанням усталеної наукової термінології, загальноприйнятих формулювань, а також із матеріалами власних публікацій автора, оформлених відповідно до вимог цитування.

Фактів академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації або фальсифікації результатів дослідження не виявлено. Представлені у роботі результати є самостійним науковим напрацюванням здобувача, їх апробація та публікаційне висвітлення здійснені з дотриманням чинних нормативних вимог.

Отже, дисертаційна робота відповідає принципам академічної доброчесності та етичним стандартам проведення наукових досліджень.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційна робота Демянюк Світлани Валеріївни на тему «Синдром втрати плода у пацієнок із гемостазіологічними порушеннями: прогнозування та профілактика», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» (галузь знань 22 «Охорона здоров'я»), є завершеним самостійним науковим дослідженням, у якому вирішено актуальне науково-практичне завдання.

Отримані результати розширюють сучасні уявлення щодо патогенезу синдрому втрати плода у жінок із тромбофілічними порушеннями, дозволяють виділити клінічно значущі фактори ризику та обґрунтовують доцільність застосування диференційованих підходів до підготовки до вагітності з урахуванням індивідуального ризик-профілю, дефіцитних станів та ендотеліальної функції.

За рівнем наукової новизни, методичною обґрунтованістю, достатнім обсягом клінічного матеріалу, достовірністю отриманих результатів, їх практичною спрямованістю та повнотою висвітлення у наукових публікаціях дисертаційна робота оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та відповідає

вимогам, визначеним у «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами). З урахуванням викладеного, Демянюк Світлана Валеріївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент

доцент ЗВО кафедри
акушерства та гінекології №2
ВНМУ ім. М.І. Пирогова
к.мед.н., доцент

Віталій КЛИВАК